

รายงานการเข้าร่วมเป็นวิทยากรหลักสูตรมัคคุเทศก์เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวตบพิการและสูงอายุที่มีข้อจำกัดทางการเคลื่อนไหว

วันที่ 29- 31 กรกฎาคม 2553

ณ สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว ห้องประชุม 2 อาคาร 2 ชั้น 3
ศูนย์คณะพระมหาไถ่ พัทยา จังหวัดชลบุรี

วันที่ 29 กรกฎาคม 2553

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล

โดย รศ. ไตรรัตน์ จารุทัศน์

หัวหน้าหน่วยวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและผู้พิการ

ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“หลักของ **Universal Design** คือทำอะไรให้คนทุกกลุ่มใช้งานได้ การออกแบบอาคารต่าง ๆ ในอดีตมันไม่รองรับการใช้งานของคนทุกกลุ่มได้ อย่างคนพิการ ผู้สูงอายุ คนสองกลุ่มนี้เขาก็อยากไปกินข้าวนอกบ้าน ไปเที่ยว หรือไปตามสถานที่ต่าง ๆ ที่เขาสนใจเหมือนกัน แต่ทุกวันนี้สังคมบอกให้เขาอยู่บ้าน เพราะถ้าออกไปข้างนอกก็เดินทางลำบาก” รศ.ไตรรัตน์ จารุทัศน์ หัวหน้าทีมวิจัยของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บุคคลซึ่งเป็นหัวหน้าทีมวิจัยภายใต้แนวคิด **Universal Design** กล่าว “คอนเซ็ปต์การใช้ชีวิตสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการที่ควรจะเป็น คือ ให้เขาดำรงตนอย่างมีอิสระ และมีศักดิ์ศรี ไม่ใช่ว่าเขามีปัญหาแล้วให้อยู่แต่ที่บ้านห้ามไปไหน เขาก็ต้องการไปเที่ยวบ้าง ใช้ชีวิตนอกบ้านบ้างเหมือนเรา ๆ นี่แหละ”

ทั้งนี้ หากมองในมุมของกฎหมายนั้น การประกาศกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ.2548 แม้จะช่วยได้ส่วนหนึ่ง แต่ก็อาจยังไม่ครอบคลุมถึงอำนวยความสะดวกทั้งหมดที่กลุ่มคนพิการและคนชราควรจะได้รับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิ่งอำนวยความสะดวกที่อยู่ภายนอกอาคาร เช่น พุทบาท ทางเท้า ทางข้าม หรือแม้แต่ระบบขนส่งมวลชน

“กฎหมายไม่ได้พูดถึงสิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกอาคารเลย อย่างรถเมล์ ขสมก. ที่ช่วงหนึ่งเคยประชาสัมพันธ์ว่ามีรถสำหรับคนนั่งรถเข็น ซึ่งก็มีจริง ๆ มีอยู่ 2 คัน และตอนนั้นจอดเสียทั้งสองคัน ในส่วนนี้มีหลายฝ่ายที่เขามองเห็นถึงข้อโหว่ เช่น ทางสมาคมสถาปนิกสยามฯ แล้วก็พยายามผลักดันเรื่อยมา โดยมีทั้งการรื้อกฎหมายในต่างประเทศ และพิจารณาในข้อกฎหมายที่สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้ ซึ่งจะนำข้อมูลเหล่านี้เสนอต่อรัฐบาลต่อไป”

ด้านตัวอย่างสถานที่ที่ได้รับการออกแบบได้เข้ากับคอนเซ็ปต์ “**Universal Design**” ซึ่ง รศ.ไตรรัตน์ ยกขึ้นมากล่าวถึง คือ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มุลินธิแม่ฟ้าหลวง วัดร่องชุ่น เมืองพัทยา และสวนสันติชัยปราการ สวนสาธารณะริมแม่น้ำเจ้าพระยาบนถนนพระอาทิตย์

“การออกแบบโครงสร้างของแต่ละสถานที่ขึ้นอยู่กับนโยบาย และฟังก์ชันการใช้งานเป็นหลัก ซึ่งงานออกแบบเหล่านี้จะมีกระจายเป็นจุด ๆ กระจาย ไม่ได้ครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งหากมองไปที่โครงสร้างของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงนั้นจะเห็นว่าดี และสมบูรณ์มาก และออกแบบได้เชื่อมโยงกันทั้งหมด เพราะทางคณะผู้บริหารเห็นความสำคัญ ขณะที่วัดร่องชุ่น ของอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ก็เช่นเดียวกัน ส่วนเมืองพัทยานั้นเขาทำเยอะพอสมควร ทั้ง โรงแรม ร้านอาหาร โรงละคร ชายหาด พูดได้ว่าถ้าวันหยุดนักขัตฤกษ์

พาคุณพ่อคุณแม่ไปเที่ยวเชิงรายกับพ่ทยา โอกาสได้เข้าชม หรือได้รับบรรยากาศของการท่องเที่ยวที่มีสูง เพราะ สิ่งอำนวยความสะดวกค่อนข้างครบ”

ส่วนภาพรวมของงานสถาปัตยกรรม **For All** ในระดับประเทศแล้ว จากการสำรวจข้อมูล พบว่า เป็นที่น่าเสียดายที่ส่วนมากแล้วอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำ ไม่มีการเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เนื่องจากขาด การผลักดันจากเจ้าภาพตัวจริงอย่างรัฐบาล ส่วนมากเราทำกันแบบกระจัดกระจาย แต่ถ้าผู้สูงอายุหรือผู้พิการจะ เดินทางไป มันไปไม่ได้ เพราะฟุตบอล- การคมนาคมยังไม่พร้อม”

ด้วยแนวคิดดี ๆ ของสถาปัตยกรรมแบบ **Universal Design** จึงทำให้ในอนาคตอัน ใกล้ โครงการดังกล่าวมีแผนจะขยายแนวคิดเหล่านี้ ออกสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศไทยด้วย โดยจะจัดทำเป็น โครงการนำร่อง “แผนที่ท่องเที่ยวสำหรับผู้พิการและ ผู้สูงอายุ” ใน 5 เส้นทาง ได้แก่ ภาคเหนือ (นครสวรรค์ พิษณุโลก เชียงใหม่ เชียงราย) ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ (นครราชสีมา ขอนแก่น อุตรธานี นครพนม) ภาค ตะวันออก (ชลบุรี ระยอง) ภาคตะวันตก (นครปฐม เพชรบุรี กาญจนบุรี) และ ภาคใต้ (สงขลา นครศรีธรรมราช) ภายใต้ความร่วมมือของหลายหน่วยงานที่หันมาให้ความสนใจต่อกลุ่มผู้ พิการ และคนชรามากขึ้น

รศ.ไตรรัตน์เล่าว่า “ปีหน้าเราจะเริ่มไปสำรวจเส้นทางกัน ซึ่งจะไปดูหมด เลย ร้านอาหาร ปั้มน้ำมัน โรงแรม สถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ราชการ สถานีตำรวจ ถ้าสถานที่ไหน ดี เราจะเอาป้ายไปติดให้แบบเซลล์ชวนชิม แล้วก็จะมีกรพลีตจุดว่าสถานที่แต่ละแห่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากน้อย เพียงใด ซึ่งเมื่อได้ข้อมูลเหล่านี้แล้ว นอกจากเราจะได้เส้นทางสำหรับการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุและ คนพิการแล้ว เรายังมีข้อมูลของสถานที่ที่ควรได้รับการปรับปรุงมาด้วย ซึ่งสามารถนำไปกระตุ้นให้หน่วยงานที่ รับผิดชอบนำไปพัฒนาต่อไป

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับความพิการ

โดย นายวันเสาร์ ไชยกุล วิทยากรจากองค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

นิยามความพิการ

ความหมายของความพิการ

- ความเจ็บป่วย (Sickness)
- ความบกพร่อง (Impairment)
- ความพิการ (Disability)
- ความเสียเปรียบ (Handicap)
- คนพิการ (Persons with Disabilities) VS คนป่วย (Patients/Sick)

เป็นการบรรยายโดยการนำแนวคิดต่างๆเข้ามาประกอบ ได้แก่

- แนวคิดความเป็นปกติ (Normalism/Ableism)
- แนวคิดเวทนานิยม (Charitable-based Model)
- แนวคิดเชิงการแพทย์ (Medical Model of Disability)
- แนวคิดทางสังคม (Social Model of Disability)

บทสรุป

ความบกพร่อง + อุปสรรค = ความพิการ

คนที่มีความบกพร่อง + สังคมที่เต็มไปด้วยอุปสรรค

สิทธิและความเสมอภาค

กรอบแนวคิด

- ทำอย่างไรให้คนพิการมีส่วนร่วมและมีความเสมอภาคเท่าเทียมกับคน

ปกติในสังคม

- ซึ่งมีสองอย่างที่สัมพันธ์กัน และต้องทำคู่กันไป คือคนพิการมีความเข้มแข็งมันก็มีองค์กร - พิทักษ์สิทธิ์ การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการมันก็ต้องมีการฟื้นฟูสมรรถภาพ เมื่อฟื้นฟูเสร็จคนพิการมีความเข้มแข็งแล้วพวกเขาก็ต้องการมีส่วนร่วมและใช้ชีวิตในสังคมและเราจะทำอย่างไรที่จะให้คนพิการอยู่ในชุมชนและในสังคมโดยปราศจาก

อุปสรรค

- เราจะต้องขจัดอุปสรรคนั้น และอุปสรรคนั้นอะไรบ้างมันก็มีทั้งหมด 4 หัวข้อ ได้แก่

อุปสรรคด้านกายภาพแวดล้อม

- สภาพแวดล้อมรอบตัวเรานั้นก็มีถนนหนทางฟุตบอลบาทไม่มีทางลาดการเดินทางขึ้นรถ และตีอาคาร

ต่าง ๆ อุปสรรคเหล่านี้ จะมีปัญหากับผู้พิการทางสายตาและนั่งรถเข็นพวกเขาไม่สามารถเดินทางหรือออกไปไหนได้

อุปสรรคด้านข้อมูลการสื่อสาร

- ข่าวสารและข้อมูลต่างๆ อุปสรรคนี้จะมีปัญหา กับคนพิการตาบอดและทางการได้ยินและสื่อสารพวกเขาจะไม่สามารถได้รับข่าวข้อมูลได้เลย

อุปสรรคด้านกฎระเบียบ

- คือกฎระเบียบต่างๆ เช่นไม่สามารถรับคนพิการเข้าทำงานได้ไม่สามารถเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย เป็นกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อคนพิการ

อุปสรรคด้านความคิดเจตคติ

- คนในสังคมมักจะเชื่อ คิดและมองคนพิการว่าไม่สามารถทำอะไรได้ และมองอย่างสงสารเวทนาคิดว่า จะต้องทำให้เป็นภาระ

การปรับปรุงกระบวนการ

- เราจะปรับปรุงทัศนคติของคนในสังคมเปลี่ยนความคิดของคนในสังคมอย่างไรอย่าให้เขาคิดแต่เวทนาสงสารเมตตาทำบุญสงเคราะห์และช่วยเหลือเราจึงต้องคำนึงความเป็นมนุษย์สิทธิและความเสมอภาคแล้วก็ศักดิ์ศรีของเราว่าเราก็มีศักดิ์ศรีมีความเป็นมนุษย์และมีสิทธิเท่าเทียมกับพวกเขาเราจึงต้องทำการปรับปรุงกระบวนการและความคิดของพวกเขาใหม่ที่เราทำได้อย่างพวกเขาและอาจจะดีกว่าเสียอีก
- โดยในการทำกิจกรรมข้างต้น เป็นการแบ่งกลุ่มเพื่อให้แสดงความคิดเห็นว่า ได้ยินคำว่าคนพิการแล้วรู้สึกอย่างไร และได้ยินคำว่านางสาวไทยแล้วรู้สึกอย่างไร คำตอบของผู้ร่วมสัมมนา ส่วนมากเป็นดังนี้

คนพิการ

คนใบ้ คนหูหนวก ไม่ครบ 32 ไม่มีความสามารถ บกพร่อง ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ เป็นต้น

นางสาวไทย

คนสวย คนเก่ง รักเด็ก บุคลิกดี

ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างอย่างชัดเจนในคำตอบเหล่านั้น

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการประเภทต่างๆ

โดย นางสาวสุธีพร ยูพา และนางสาวนฤชล จักรภพสำเภา

วิทยากรจากองค์การคนพิการสากลแห่งภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก

“คนพิการ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

ก คนพิการแบ่งออกเป็น 6 ประเภท

ก 1. คนพิการทางการเคลื่อนไหว (ทางร่างกาย)

ก 2 คนพิการทางสายตา (ตาบอด)

ก 3 คนพิการทางการได้ยิน (หูหนวก)

ก 4 คนพิการทางสติปัญญา

ก 5 คนพิการทางจิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม

ก 6 คนพิการซ้ำซ้อน

ก 7. ผู้สูงอายุ

อุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ

รถเข็น (Wheelchair) แบบต่างๆ

1. ไม้ค้ำยัน

2 อุปกรณ์สำหรับคนตาบอด ไม้เท้าขาวและนาฬิกา

3 คนหูหนวกสิ่งที่คนพิการทางหูต้องการ คือ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ เช่น เครื่องช่วยฟัง รายการโทรทัศน์ที่มีคำบรรยาย สำหรับคนหูหนวก

หลังจากนั้นทางวิทยากรได้ตั้งคำถามให้ผู้เข้าร่วมอบรมคิดโดยคำถามแบ่งออกเป็น 4 ข้อ คือ

Q1 ความพิการเกิดมาจากการทำบาปในชาติก่อน เห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด?

Q2 คนพิการเป็นคนป่วยและต้องได้รับการดูแลรักษาเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด?

Q3 คนตาบอดไม่สามารถตีปิงปองได้ เห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด?

Q4 คนพิการมีพรสวรรค์มากกว่าคนทั่วไป เช่น สามารถร้องเพลง ขับรถ ทำงานฝีมือ ฯลฯ ได้ดีกว่าคนทั่วไป เห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด?

คำตอบที่ได้รับมีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยตามแต่เหตุผลของแต่ละคน หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มออกมา
นำเสนอคำตอบของตัวเอง ตัวอย่างคำตอบของแต่ละข้อ เช่น

Q1 ความพิการเกิดมาจากการทำบาปในชาติก่อน เห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด?

ตอบ เห็นด้วย เพราะพระพุทธศาสนาสอนว่ากรรมเกิดจากการกระทำ เชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด
ไม่เห็นด้วย เพราะคิดว่าความพิการเกิดจากหลายชาติ เช่น พันธุกรรม อุบัติเหตุ เป็นต้น

Q2 คนพิการเป็นคนป่วยและต้องได้รับการดูแลรักษาเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด?

ตอบ

ไม่ใช่คนป่วยแต่อาจจะมีอวัยวะไม่ครบ **32** ประการ

Q3 คนตาบอดไม่สามารถตีปิงปองได้ เห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด?

ตอบ ไม่เห็นด้วย คนตาบอดอาจใช้การฟังเข้าช่วยได้

Q4 คนพิการมีพรสวรรค์มากกว่าคนทั่วไป เช่น สามารถร้องเพลง ขับรถ ทำงานฝีมือ ฯลฯ ได้ดีกว่าคนทั่วไป
เห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด?

ตอบ เห็นด้วย เพราะว่าคนพิการมักจะมีพรสวรรค์เฉพาะด้านในสิ่งที่ตนถนัด

ไม่เห็นด้วย เพราะว่า ต้องมีพรแสวงมีการฝึกฝนจึงจะทำได้

----- จบการอบรมในวันที่ **29** กรกฎาคม **2553** -----

วันที่ 30 กรกฎาคม 2553

มารยาทระหว่างคนพิการกับผู้ให้บริการตามแบบของการดำรงชีวิตอิสระ

โดยนางสาวสุธีพร ยุกา และนางสาวนฤชล จักรภพสำเภา

ประวัติความเป็นมาของการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ

แนวคิดการดำรงชีวิตอิสระคนพิการ หรือ **Independent Living Concept** เกิดขึ้นครั้งแรกที่ เมืองเบอร์กลีย์ แคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี 1962 โดย **Mr. Ed Roberts**

บริการที่สำคัญของการดำรงชีวิตอิสระคนพิการ ๔ ข้อ

1. การบริการข้อมูลข่าวสารและการส่งต่อ

Information and referral

2. การให้คำปรึกษาฉันเพื่อน

Peer Counseling

3. การฝึกทักษะการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ

IL Skill Training

4. การพิทักษ์สิทธิ์

Advocacy

คนพิการทางร่างกาย

n การเรียกชื่อ ต้องเรียกชื่อของคนพิการคนนั้น

n เมื่อต้องการทราบเรื่องคนพิการ ต้องถามคนพิการเอง

n เมื่อต้องช่วยคนพิการ ก่อนช่วยต้องถามก่อนว่าเขาต้องการให้ช่วยหรือไม่เพราะบางทีการช่วยก็อาจทำให้เกิดอันตรายได้

n ในการตัดอาหารควรให้เขาเลือกที่จะรับประทานอะไรคะ

n ในการพูดคุยไม่ควรพูดแบบเขินเกรงใจ คนพิการจนมากเกินไป

n ใช้คำว่า “คนพิการ” เรียกคนพิการ ไม่ใช่คำว่า “ผู้พิการ” หรือ คนปกติ ไม่ปกติ

คนพิการทางสายตา (ตาบอด)

n เมื่อจะต้องเดินจากไปจากคนตาบอดที่เป็นคู่สนทนา ควรแจ้งให้ทราบว่ากำลังจะออกไปจากตรงนั้น

n เมื่อต้องตัดอาหารให้คนตาบอด ควรบอกรายการอาหารก่อนแล้วจึงให้คนตาบอดเลือกเอง

n เวลาตัดอาหารใส่จานต้องแจ้งว่าอะไร อะไรอยู่ตำแหน่งที่ไหน

คนพิการทางหู

n การพูดหรือซุบซิบต่อหน้าคนหูหนวกโดยทำลักษณะที่ไม่ดี

n ถ้าพูดกับคนหูหนวกต้องมองที่หน้าของคนหูหนวกที่เราจับฟังเราด้วย

n แสดงอาการไม่รู้เรื่อง หรือแสดงอาการไม่yakสนทนากับคนหูหนวก

ถาม — ตอบ ข้อสงสัย

1. เรื่องการทานยาและอาหาร คนพิการต้องทานยาทุกคนใหม่ และมีอาหารอะไรที่ต้องระวังเป็นพิเศษหรือไม่
ตอบ เรื่องการรับประทานยาเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลบางคนอาจมีความจำเป็นต้องทานยาเพื่อการบรรเทาอาการบางอย่าง แต่บางคนอาจจะไม่จำเป็น ส่วนเรื่องอาหาร คนพิการทานอาหารปกติแต่ต้องระวังอาหารที่ไม่สะอาดหรืออาหารค้างคืน

2. การกลั้นปัสสาวะ อุจจาระในกรณีเดินทาง
ตอบ คนพิการมักจะมีการเตรียมตัวในช่วงการเดินทางโดยการสวมผ้าอ้อมผู้ใหญ่

3. สำหรับคำถามที่ว่า “ทำไมถึงพิการ” เป็นคำถามที่ถามได้หรือไม่
ตอบ ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล แต่สำหรับคนที่กล้าออกมาใช้ชีวิตภายนอกส่วนมากจะเป็นคนที่ยอมรับความพิการได้แล้ว

4. การตัดอาหารให้มีความจำเป็นหรือไม่
ตอบ ควรถามคนพิการก่อนว่าเค้าต้องการให้ทำอะไร ไม่ควรตัดอาหารให้มากเกินไป และไม่ควรเสนอตัวตัดให้โดยไม่ถามความเห็นของคนพิการก่อน

5. คนพิการต่างชาติ จะต้องระมัดระวังคำถามด้านไหนบ้าง และเราจะเรียนรู้ได้อย่างไรว่าเค้าไม่พอใจ
ตอบ อาการคนพิการที่ไม่พอใจมักจะเป็นคนพิการที่ไม่ได้ออกจากบ้าน และถูกดูแลโดยครอบครัว ในกรณีที่จะสังเกตว่าเค้าไม่พอใจหรือไม่ คงต้องสังเกตจากสีหน้าท่าทาง และควรทำความเข้าใจกันในเบื้องต้นว่า เราไม่เคยดูแลคนพิการมาก่อน ถ้าเรื่องที่คุณพิการทำไม่ได้เค้าจะร้องขอความช่วยเหลือเอง ซึ่งบางทีอาจเป็นเรื่องวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง

6. ภาษามือของคนไทยและสากลแตกต่างกันอย่างไร
ตอบ ความแตกต่างของภาษามือของแต่ละประเทศจะแตกต่างกันไปตามประเทศ และก็มีคำเป็นจำนวนมากที่ค่อนข้างเป็นสากลเหมือนกัน ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละประเทศ

7. มีผู้เข้าร่วมสัมมนาแบ่งปันความรู้จากคู่มือการปฏิบัติต่อคนพิการของ สสส บอกรายละเอียด เกี่ยวกับคำถามต่อคนพิการ ว่า “จงอย่าถามว่าเป็นอะไร ทำเวรทำกรรมอะไรมา”

สรุป มารยาททางสังคมต่อคนพิการ คนพิการก็ต้องการที่จะถูกปฏิบัติเหมือนคนทั่วไป ยกเว้นเพียงรายละเอียดเล็กน้อยที่แตกต่างกันออกไป

การถ่ายทอดประสบการณ์ในการท่องเที่ยวและการชวนคนพิการทางร่างกายและผู้สูงอายุที่มีข้อจำกัดทางการเคลื่อนไหว และสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการจัดรายการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้

นางสาวสุภา วงศ์วันพัฒนา

มูลนิธิพระมหาไถ่เพื่อการพัฒนาคนพิการ

นายวันเสาร์ ไชยกุล

องค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

นางสาววันเพ็ญ ลังกาลิทธิ

สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย

นางมยุรี ทองสงฆ์

ผู้ดำเนินรายการ

คุณมยุรี : ขอให้คุณวันเสาร์ตัวแทนจาก **DPIAP** มาถ่ายทอดประสบการณ์ท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ รวมทั้งการเดินทางไปสัมผัสมาในประเทศต่างๆคะ

คุณวันเสาร์ : การเดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศค่อนข้างจะสะดวกสบายกว่าการเดินทางภายในประเทศหนึ่ง ด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในประเทศจะมีพร้อมมากกว่า และผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยวในต่างประเทศค่อนข้างมีความเข้าใจในการท่องเที่ยวของคนพิการมากกว่า แต่ผมจะขอยกตัวอย่าง การเดินทางไปท่องเที่ยวที่ปางช้าง พัทยา โดยเดิมที ผมและเพื่อนตั้งใจเพียงจะไปถ่ายรูปกับช้าง แต่สุดท้ายผมก็มีโอกาสได้นั่งช้างในปางช้างแห่งนั้น โดยที่ผู้ให้บริการไม่ได้มองว่าความพิการของผมเป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการท่องเที่ยว เค้จะถามผมตลอดเวลา ว่าต้องทำอย่างนี้ อย่างนั้นใช่ไหม ซึ่งทำให้ผมรู้สึกได้ว่าเค้มองว่าผมเป็นนักท่องเที่ยวคนหนึ่ง ไม่ใช่คนพิการ ซึ่งในส่วนนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้บริการทางการท่องเที่ยวหรือมัคคุเทศก์จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับลูกค้าทุกๆท่าน โดยที่ควรมองว่าลูกค้าไม่ว่าจะเป็นใครก็คือลูกค้าเหมือนกัน และมัคคุเทศก์ก็ควรเรียนรู้พื้นฐานวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปในแต่ละชาติ

คุณมยุรี : ในฐานะที่คุณวันเพ็ญเป็นมัคคุเทศก์อาวุโส ขอให้ช่วยแบ่งปันประสบการณ์ ปัญหาอุปสรรคให้กับน้องๆมัคคุเทศก์หน่อยคะ

คุณวันเพ็ญ : ฉันเคยมีประสบการณ์ในการให้บริการนักท่องเที่ยววีลแชร์ ชาวออสเตรเลีย โดยที่นักท่องเที่ยวมีผู้ช่วยส่วนตัวหนึ่งคน โดยเราพาเค้ไปล่องเรือ ซึ่งค่อนข้างลำบากในการอุ้มเค้ลงเรือ นักท่องเที่ยวค่อนข้างตัวใหญ่ ซึ่งในกรณีนี้ควรระมัดระวังในการวางโปรแกรมท่องเที่ยว หลีกเลี่ยงการไปเที่ยว ทางน้ำ น้ำตก เพราะค่อนข้างเดินทางลำบาก อีกกรณีหนึ่ง คือ กรณีนักท่องเที่ยวสูงอายุอาจมีระดับน้ำตาลในเลือดต่ำ บางทีอาจต้องมีการแวะพักเพื่อนให้นักท่องเที่ยวได้พักรับประทานอาหารหวาน เพื่อให้เค้รู้สึกดีขึ้น กรณีที่นักท่องเที่ยวนั่งวีลแชร์จะต้องระมัดระวังเรื่องการเดินทางขึ้นรถ เพราะรถโดยสารในประเทศไทยค่อนข้างสูง มีจุดขึ้นลง และสถานที่ท่องเที่ยว มีจุดขึ้นลงหลายจุด เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อาจแก้ปัญหาโดยการนำรถเข็นวีลแชร์ขึ้นรถสามล้อ แล้วพาเค้เที่ยวชมเมือง เพื่อสร้างความเพลิดเพลินกับนักท่องเที่ยว แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องถามความสมัครใจของนักท่องเที่ยวก่อน เพราะมันเป็นเรื่องปลอดภัยของตัวเค้ เนื่องจากเราเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในไทยยังไม่ค่อยมี มัคคุเทศก์จึงจำเป็นต้องดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่รอบตัวเพื่อให้เป็นประโยชน์

คุณมยุรี : ในประเทศไทยยังไม่มีรถโดยสารที่เหมาะสมกับผู้มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวมากพอ มีอยู่เพียงไม่มีคัน ยกตัวอย่างเช่น รถโดยสารไฮโดรลิกของกรุงเทพมหานครซึ่งมีไว้สำหรับผู้มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวซึ่งมีอยู่ไม่กี่คัน ส่วนในเรื่องของการช่วยเหลือผู้ที่มีความช่วยเหลือควรมีความรู้เบื้องต้นในการใช้รถเข็นวีลแชร์ หรือการให้ความช่วยเหลือต่อผู้มีปัญหาทางสายตา ค่ะ และท่านสุดท้ายของเราในรอบแรกนะคะ คุณสุภาค่ะ

คุณสุภา : ดิฉันเป็นคนชอบเที่ยว เวลาเที่ยวกับครอบครัวจะไปเหมือนคนไม่พิการ จนภายหลังได้มาพบกับเพื่อนคนพิการที่พิการภายหลัง การท่องเที่ยวต่างประเทศเราต้องมีความเตรียมพร้อม

อย่างสายการบิน ไม่ใช่ทุกสายการบินจะรับผู้โดยสารวีลแชร์ อย่าง แอร์เอเชียก็มีข้อจำกัดว่าต้องมีผู้ช่วยส่วนตัว หรือสายการบินภายในประเทศจีน เค้ก็อาจปฏิเสธการเดินทางได้ ในประเทศไทยเนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวกยังไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนในสังคม คนพิการต้องการการเดินทางท่องเที่ยวตามปกติ ไม่ได้ต้องการเดินทางที่พิเศษมากไปกว่านั้น หากเราเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ เราจะพยายามทดลองระบบการขนส่งสาธารณะในต่างประเทศ ในต่างประเทศจะมีที่พิเศษให้คนพิการ ซึ่งในไทยยังไม่มี หรือรถไฟในต่างประเทศจะระบุไว้ว่าผู้ใดเป็นผู้โดยสารวีลแชร์ สำหรับกรณีโรงแรม อาจเป็นเพราะกฎหมายที่ทำให้เกิดข้ออุปสรรคเพราะกฎหมายระบุไว้ว่าถ้ามีเกินหนึ่งร้อยห้องจึงต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการ ในกรณีที่พักเราต้องตรวจสอบว่า ประตูห้องน้ำกว้างเท่าไร ห้องน้ำอาบน้ำยังงี้ ดูว่าเราสามารถย้ายตัวเข้าไปอาบน้ำได้รีเปล่า จะต้องมีการสำรวจเส้นทางในโรงแรม ในไทยวัดมีน้อยมากที่เราจะไปกันได้ แต่ก็พอมีอยู่บ้าง

คุณมยุรี : ทางสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว มีการจัดทำมาตรฐานโรงแรม และห้องน้ำ เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว สิ่งสำคัญของมัคคุเทศก์คือการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวก่อนทำการเดินทางท่องเที่ยวที่ทุกวันเสาร์นะคะ

ผู้ร่วมสัมมนา : ส่วนต่อรถไฟฟ้า BTS จากอ่อนนุชไปถึงลำโพง ตอนนี้มีการสร้างทางลาดแต่ค่อนข้างลาดชัน จึงขอให้ทางสำนักงานเข้ามาดูแล

คุณมยุรี : เรื่องนี้ทางเจ้าภาพหลักคือ กรุงเทพมหานครและกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งตอนนี้ก็มีการรณรงค์กันอยู่ โดยสมาคมสถาปนิกจะเข้ามามีส่วนร่วม ในส่วนของท่องเที่ยวจะเข้าไปดูแลในเรื่องของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งในเรื่องนี้ดิฉันจะไปร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตอนนี้ขอกลับมาที่คุณวันเสาร์ ขอให้ฝากเรื่องการท่องเที่ยว หรืออุปสรรคไว้หน่อย

คุณวันเสาร์ : เราอาจจะมองว่าต่างประเทศค่อนข้างพร้อม แต่เราต้องไม่ลืมว่ากว่าจะถึงวันนี้ในต่างประเทศ คนพิการก็ผ่านกระบวนการต่อสู้ ผ่านการเข้าไปมีส่วนร่วมของคนพิการ มีการรณรงค์ ต่างๆผ่านระยะเวลาหลายสิบปี อย่างกรณีปัญหาในประเทศไทย มันก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน รวมทั้งตัวคนพิการเอง โดยปัญหาอย่างเช่น การท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวลยังไม่เป็นที่แพร่หลาย สืบเนื่องจากปี 2007 มีการสัมมนา มีการทำ

ข้อตกลงออกมา แต่ก็ไม่มีนำมาใช้อย่างเป็นระบบ ทางเราเองก็ทำเรื่องนี้ กระทรวงก็ทำเรื่องนี้ แต่ไม่มีการเชื่อมต่อข้อมูลอย่างเป็นระบบ อาจเนื่องมาจากมีหน่วยงานในการดำเนินงานมากเกินไป แต่อาจมีบางเรื่องที่หน่วยงานรัฐมันก้าวท้าวกันไม่ได้ ทางออกคือ เราควรแก้ปัญหาแบบต่างคนต่างทำไปก่อน โดยเราอาจจะเริ่มเองก่อน ทาง DPI ก็มีความคิดจะเริ่มทำ เราเคยขอให้โรงแรมทำ ร้านอาหารทำ เขาก็มองไม่เห็นว่ามันจะมีตัวเงินหรือประโยชน์กับเค้าตรงไหน ยกตัวอย่างเช่น โรงแรมแม่น้ำ เค้าเล็งเห็นความสำคัญ เห็นว่าเออ เค้าก็มีลูกค้าคนแก่และคนพิการ เราจึงต้องมองว่า ถ้าเราเป็นเจ้าของธุรกิจและเราลงทุนไปโดยไม่ได้อะไรเราจะทำไปทำไม แต่ถ้าเรามีลูกค้ามาให้เค้า เค้าก็จะเริ่มเล็งเห็นความสำคัญในการลงทุนในการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนในเรื่องการให้บริการ ผมเชื่อมั่นว่าภาคเอกชนไทยสามารถปรับตัวได้ดีเนื่องจากเราก็เป็นคนไทยมีน้ำใจ ซึ่งผมเห็นว่าเราเองควรเป็นฟันเฟืองเล็กๆ เพื่อนผลักดันหน่วยใหญ่ในสังคมให้เห็นคุณค่าของการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวลได้ครับ

ผู้สัมภาษณ์ : มีตราอะไรที่จะทำให้คนอื่นรู้ใหม่ว่าเราสามารถดูแลคนพิการได้

คุณณัฐริ : เราคิดเรื่องนี้อยู่ตลอด เช่นเดียวกับเรื่องมาตรฐาน เราจะประชาสัมพันธ์ให้ทุกช่องทางที่เราสามารถทำได้ เราจะทำเป็นทำเนียบนามส่งไปยังต่างประเทศเพื่อให้นักท่องเที่ยวมาใช้บริการ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องค่อยเป็นค่อยไปนะคะ เพราะเราต้องประสานงานกับหน่วยอื่น ถ้าเราทำอะไรให้ดีกว่าเราจะรีบทำให้เลยคะ ขอไปที่คุณวันเพ็ญอีกครั้ง วันนี้นักท่องเที่ยวมีคำแนะนำในการพานักท่องเที่ยวไปเที่ยว รวมทั้งประเด็นปัญหาแนะนำให้เพื่อนภาคเอกชนด้วยคะ

คุณวันเพ็ญ : ถ้าเราอยากเห็นการอบรมภาคเอกชนแบบนี้ก็ ขอให้ทุกท่านเขียนลงไปในปีประเมินผล เพื่อนำเสนอของขบประมาณต่อไป สำหรับเรื่องการท่องเที่ยวของคนทั้งมวล ในปี 2008 เราเคยมีคณะกรรมการการท่องเที่ยวโดยไร้อุปสรรค แต่พอเปลี่ยนรัฐมนตรีคณะกรรมการนี้ก็หายไป ที่นี้มาดูในเรื่องการเตรียมตัวของภาคเอกชนในการให้บริการผู้สูงอายุและนักท่องเที่ยววีลแชร์ คือ เราต้องเข้าใจนักท่องเที่ยว และเข้าใจงานของภาคเอกชน การเข้าใจนักท่องเที่ยวคือ เราต้องเข้าใจปัญหาทางกายภาพของเค้า นักท่องเที่ยวทุกคนต้องการได้รับบริการที่ดีเหมือนกัน พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ทางตะวันตกจะต่างจากตะวันออกมาก โดนทางฝั่งยุโรป อเมริกาจะมีการช่วยเหลือตัวเองค่อนข้างมาก หากเราไปให้ความช่วยเหลือเค้าโดยไม่บอกก่อน จะถือเป็นการไม่ให้เกิดสิทธิเค้า แต่เราก็ต้องระมัดระวังให้เค้าด้วย แต่ถ้าเป็นนักท่องเที่ยวไทยจะยินดีให้เราช่วยเหลือเค้า ดิฉันไม่อยากจะให้ภาคเอกชนมองว่านักท่องเที่ยววีลแชร์เป็นภาระ ถ้าเรามีความเข้าใจเค้าเราก็จะสามารถให้บริการได้ดี เราต้องมีความเข้าใจแหล่งท่องเที่ยว มีความยืดหยุ่นทางการจัดโปรแกรม ซึ่งสำคัญมาก นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุนักท่องเที่ยววีลแชร์อาจใช้เวลามากกว่าปกติ ซึ่งเราเองก็ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยววีลแชร์หรือนักท่องเที่ยวที่เป็นผู้สูงอายุ การเคลื่อนย้ายตัวนักท่องเที่ยวต้องบอกให้เค้าทราบก่อน เรื่องที่พิกเราควรตรวจตราดูเช่น ลิฟท์ไฟระดับความสูงของเตียง ความกว้างของประตู รวมทั้งควรอยู่ใกล้ลิฟท์

คุณณัฐริ : คุณสุภาจะพาท่านจะชมภาพการท่องเที่ยวสวยๆที่ท่านเคยไปท่องเที่ยวมานะคะ

คุณสุภา : (นำเสนอภาพการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยใช้วีลแชร์)

หลังจากนั้นในภาคบ่ายเป็นการแบ่งกลุ่มมีวัตถุประสงค์ที่เข้าฝึกอบรมออกเป็น 9 กลุ่ม เพื่อทำกิจกรรมฐานทั้งหมด 9 ฐาน ดังนี้

- 1. ร่องน้ำมรณะ** เป็นการสาธิตวิธีการขึ้นรถขึ้นผ่านร่องน้ำที่มีแครงกัน อาจทำให้ล้อหน้าของรถเข็นเข้าไปติดที่ซี่ของตะแครง ทำให้คนนั่งรถเข็นอาจเกิดอันตรายได้
- 2. พุดบาทหรรษา** เป็นเทคนิควิธีการขึ้น-ลงทางลาด โดยมีคนช่วย 1 คน และ 2 คน ซึ่งมีวิธีการแตกต่างกัน เพื่อป้องกันไม่ให้คนพิการและคนที่ช่วยเกิดการบาดเจ็บจากการช่วยผิดวิธี
- 3. ทางเดินเท้าหุโหด** เป็นวิธีการใช้ไม้ค้ำยัน รถเข็นคนพิการ และไม้เท้าขาว ที่ถูกต้อง ซึ่งแต่ละวิธีจะมีเทคนิคในการใช้แตกต่างกัน 1. การใช้ไม้ค้ำยันความจะอยู่ระดับใต้รักแร้ประมาณ 24 นิ้ว สอดใต้รักแร้แล้วเดินโดยลงน้ำหนักที่ไม้ 2. การใช้ไม้เท้าขาวควรจะอยู่ระดับหน้าอกของผู้ใช้ วิธีการใช้ต้องมีการฝึก O&M ซึ่งในการใช้ไม้เท้าขาวมี 2 แบบ คือ แบบกวาดในระยะ 1 เมตร และวิธีการเคาะ ในระยะ 1 เมตร เช่นกัน 3. วิธีการขึ้นรถเข็น โดยการขึ้นและกระดกข้ามสิ่งกีดขวาง เป็นต้น
- 4. ขึ้นลงรถอย่างไร** เป็นวิธีการอุ้มคนพิการขึ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้องเนื่องจากคนพิการมีความพิการที่หลากหลายแตกต่างกัน เช่น คนพิการทั่วไปใช้ผู้ช่วย 2 คน สอดมือที่ใต้รักแร้แล้วจับมือคนพิการที่ประสานกันไว้ อีกคนหนึ่งสอดใต้เข้าแล้วยกพร้อมกัน ส่วนความพิการประเภทอื่นต้องขึ้นอยู่กับความพิการประเภทนั้นๆ ที่สำคัญต้องถามคนพิการคนนั้นก่อนว่าจะมีวิธียกแบบไหน
- 5. ทางลาดหุโหด** ทางลาดที่ชันมากกว่า 1:5 เมตร ถือเป็นทางลาดที่ชัน ถ้าคนพิการไม่แข็งแรงอาจเกิดอันตรายจึงต้องมีคนช่วยขึ้น วิธีการขึ้นคือการขึ้นขึ้นคนช่วยอยู่ด้านหลังกระดกล้อหน้าขึ้นบนทางลาดแล้วเข็นขึ้นไป
- 6. ทางลาดสบายๆ** ทางลาดที่มีสัดส่วนตั้งแต่ 1: 8 -1:12 เป็นสัดส่วนที่ได้มาตรฐาน คนพิการสามารถขึ้นรถเข็นลงได้สบายๆ
- 7. ขึ้นลงบันไดได้ง่ายๆ** การขึ้นลงบันได โดยมีคนช่วยเพียง 1 คน และการขึ้นลงบันไดที่มีผู้ช่วยตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีวิธีการที่แตกต่างกัน เช่น การช่วยโดย 1 คน จะต้องขึ้นแบบถอยหลังโดยกระดกรถเข็นขึ้นขึ้นหน้า 45 องศา แล้วกระดกขึ้นตั้งถอยหลังที่ละขั้น กรณีนี้ใช้สำหรับบันไดที่ไม่สูงมาก
- 8. ขึ้นลงเตียงสบายๆ** ฐานสุดท้ายการขึ้นลงเตียง ขึ้นลงเตียงถ้าคนพิการไม่สามารถลงเตียงได้เอง ต้องมีคนช่วย โดยแบ่งออกเป็นการช่วยโดยใช้ 1 คน และการช่วยโดยใช้ 2 คน
- 9. ไม่แก่ไม่รู้** ผู้สูงอายุที่มีอายุมากอวัยวะต่างๆของร่างกายก็จะเสื่อมสภาพ เช่น ตาฝ้าฟาง กระดูกตาเสื่อม ต้อหินและต้อกระจก หรือหู เช่น ประสาทหูเสื่อม หรือแม้แต่แขนขา ก็จะมีอาการชา ไม่มีแรง จึงให้มัคคุเทศก์ลองจำลองสถานการณ์เป็นผู้สูงอายุ โดยใช้อุปกรณ์ต่างๆ

วันที่ 31 กรกฎาคม 2553

โดยนางสาวสุภา วงศ์วันพัฒน์ , นายวันเสาร์ ไชยกุล, นางสาวสุรีพร ยูพา และนางสาวนฤชล จักรภพลำเภา
เป็นการออกเดินทางทัศนศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนทั้งมวล แบ่งออกเป็น 2 จุด

จุดที่1 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทชายหาด ณ ชายหาดพัทยา

ในช่วงเข้ามัคคุเทศก์และคนพิการออกสำรวจบริเวณชายหาดพัทยา โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม บริเวณชายหาดค่อนข้างสะดวกหลังจากที่เทศบาลเมืองพัทยาได้ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว อุปสรรคที่พบคือเมื่อขึ้นบนพื้นทรายไม่สามารถขึ้นได้ วิธีการแก้ไขก็คือ ยกล้อหน้าขึ้นล้อหลัง 2 ล้อ หรือใช้วิธีเข็นถอยหลังจะทำให้เข็นง่ายขึ้น ส่วนการขึ้นเรือนั้นสิ่งที่ทำได้ตอนนี้ต้องจอดเรือใกล้ๆชายฝั่งแล้วยกคนพิการขึ้นไปบนเรือโดยมีคนรอรับข้างบน

จุดที่2 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเภทตลาดน้ำ ณ ตลาดน้ำสี่ภาค

การสำรวจตลาดน้ำสี่ภาค เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นใหม่อาคารต่างๆทำด้วยไม้ มาทางเชื่อมทางลาดสร้างจากไม้ ค่อนข้างสะดวกสำหรับคนพิการที่นั่งรถเข็น มีบางจุดที่ยังเป็นบันไดซึ่งสามารถอ้อมไปอีกทางได้ แต่ในร้านค้าต่างๆไม่สามารถเข้าไปได้

รับประทานอาหาร และเดินทางกลับ

บรรยายภาคในงาน

การบรรยายแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้
เรื่องมารยาทระหว่างคนพิการกับผู้ให้บริการตามแบบของการดำรงชีวิตอิสระ
โดยนางสาวสุรีพร ยูพา และนางสาวนฤชล จักรภพสำเภา

การถ่ายทอดประสบการณ์ในการท่องเที่ยวและการช่วยคนพิการทางร่างกายและผู้สูงอายุที่มีข้อจำกัดทางการเคลื่อนไหว และสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการจัดรายการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้

นางสาวสุภา วงศ์วนพัฒน์

นายวันเสาร์ ไชยกุล

นางสาววันเพ็ญ ลังกาลิทธิ

นางมยุรี ทองสงฆ์

มูลนิธิพระมหาไถ่เพื่อการพัฒนาคนพิการ

องค์การคนพิการสากลประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย

ผู้ดำเนินรายการ

การฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามฐานต่างๆ

ฐานร่อนน้ำมรณะ

ฐานฟุตบอลพาหรรษา

ฐานทางลาดสบายๆ

ฐานทางเดินเท้าหฤโหด

ฐานขึ้นลงเตียงสบายๆ

ขึ้นลงบันไดง่ายๆ

จุดที่1 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทชายหาด ณ ชายหาดพัทยา

จุดที่2 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเภทตลาดน้ำ ณ ตลาดน้ำสี่ภาค

